

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Enerji İleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 35231609-250-E.15290

30.06.2020

Konu : YEKDEM Hk.

GAZİANTEP TİCARET ODASI BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27.05.2020 tarihli ve 79908968--E.1362 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızda özetle; YEKDEM maliyetinin sanayici üzerindeki yükü ağırlaştırdığı ve özellikle Nisan ayındaki faturaların YEKDEM yükü nedeniyle büyük oranda arttığı belirtilmekte ve bu çerçevede YEKDEM bedelinin geçici bir dönem alınmaması veya indirim sağlanması talep edilmektedir.

Bilindiği üzere nihaî elektrik enerjisi fiyatlarında belirleyici olan iki temel maliyet kalemi bulunmaktadır. Bunlardan biri enerji borsasında oluşan Piyasa Takas Fiyatı (PTF), diğeri de YEKDEM birim maliyetidir. Gerek EPDK tarafından onaylanan elektrik tarifelerinde gerekse serbest piyasada elektrik tedarikçileri ile müşterileri arasında yapılan ikili anlaşmalardaki elektrik fiyatlarında, YEKDEM maliyetleri nihaî elektrik fiyatlarına dâhil edilmektedir.

PTF ile YEKDEM birim maliyeti genel olarak birbiriyle ters korelasyon içerisindedir. PTF arttığında YEKDEM birim maliyeti düşer; PTF düştüğünde YEKDEM maliyeti artar. YEKDEM kapsamında üretim yapan elektrik santralleri, ürettikleri enerjiyi enerji borsasında satışa sunmaktadırlar. Bu santraller bu işlem sonucunda borsanın fiyatı olan PTF üzerinden bir gelir sağlarlar. Bununla birlikte, YEKDEM katılımcısının PTF üzerinden sağladığı bu gelir tutarı ile kendisine 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun ile garanti edilen tutar arasındaki fark EPIAŞ tarafından "YEK Bedeli" adı altında ayrıca ödenmektedir. Bu kapsamda, YEKDEM portföyünün üretim potansiyeli mevsimsel olarak, özellikle su gelirindeki artışa bağlı olarak bahar aylarında artmaktadır. YEKDEM'deki üretim arttığında, YEKDEM katılımcıları üretimlerini öncelikle piyasaya arz ettiğinden, bu dönemlerde piyasada arzın artması sonucu, PTF'lerde düşüş gözlemlenmekte, bunun karşılığında ise EPIAŞ tarafından YEKDEM katılımcılarına ödenen "YEK Bedeli" artmaktadır.

Son dönemde; YEKDEM birim maliyeti ve PTF kapsamında yekûnde önemli bir değişiklik olmamış, toplam enerji maliyetinde döviz kuruna bağlı olarak sınırlı bir artış meydana gelmiştir. YEKDEM birim maliyetlerindeki artış büyük oranda mevsimsel nitelik göstermekte olup bu artışın sistemin bütünü içerisinde toplam enerji maliyetleri üzerindeki etkisi sınırlı düzeydedir. COVID-19 etkilerinin de azalması ve elektrik tüketiminin artmasıyla

YEKDEM birim bedelinde ilave normalleşmenin söz konusu olacağı değerlendirilmektedir. Bunun yanı sıra, nihaî elektrik enerjisi fiyatları kıyaslandığında, ülkemizdeki elektrik enerjisi fiyatlarının diğer pek çok ülkedeki fiyatlardan daha uygun olduğu görülmektedir.

Esasen YEKDEM ilave bir maliyet olmadığı gibi elektrik üretiminin yaklaşık % 25'i YEKDEM sistemine dahil olan santrallerden üretilmektedir. Bu santrallerin olmadığı varsayılarak yapılacak simülasyonlarda arz miktarının azalması sonucu piyasada oluşan elektrik fiyatları, YEKDEM maliyetinin eklenmesiyle oluşan toplam fiyatın da üzerine çıkabilecektir.

Sonuç olarak, YEKDEM maliyetleri 5346 sayılı Kanun hükümlerine göre tüm tüketici kesimlerine kullanımları oranında dağıtılmaktadır. Belirli bir tüketici kesimin YEKDEM maliyetlerinden geçici süre için de olsa muaf tutulmasının veya indirim sağlanmasının eşitlik ilkesine uygun düşmeyeceği ve bu durumun diğer tüketici kesimleri üzerindeki yükü daha da arttıracığı değerlendirilmektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Murat Zekeriya AYDIN
Bakan a.
Genel Müdür

Not: 5070 sayılı elektronik imza kanunu gere i bu belge elektronik imza ile imzalanmı tır.

